

Stručni komentar

**KOMENTAR ZAKONA O IZMENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA
SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA -
"Sl. glasnik RS", br. 10/2019**

- **Izmenjene odredbe o ocenjivanju, zaključivanju ocena i opštem uspehu učenika, postupanju po prigovoru na ocenjivanje, ocenu i ispit, vođenju vaspitno-disciplinskog postupka, statusu direktora ustanova, evidencijama u obrazovanju i vaspitanju i regulisan radnopravni status pojedinih kategorija zaposlenih •**

Narodna skupština usvojila je na sednici Jedanaestog vanrednog zasedanja u Jedanaestom sazivu, 14. februara 2019. godine, **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 10/2019**, stupa na snagu 23.02.2019. godine - dalje: Izmene i dopune Zakona).

Izmene i dopune Zakona predstavljaju prve izmene i dopune **Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017 i 27/2018 - dr. zakoni)**, kojima su izvršena određena terminološka usklađivanja, i unete značajne novine, naročito u pogledu:

- odobravanja oglada, osnivanje resursnih centara i Centra za obrazovnu tehnologiju, kao nove organizacione jedinice Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja,
- ovlašćenja ministra nadležnog za poslove prosvete (dalje: ministar) za uređivanje bližih uslova za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti ustanove,
- preciziranja postupka osporavanja zaključne ocene prigovorom,
- rokova za pokretanje i vođenje vaspitno-disciplinskih postupaka u školama,
- ocenjivanje učenika iz izbornih programa i aktivnosti, iz vladanja i opšti uspeh,
- radnopravnog statusa direktora ustanova obrazovanja i vaspitanja,
- obrazovanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika,

- uređivanja vođenja, rukovanja i uspostavljanja Jedinstvenog informacionog sistema prosvete, kao i podataka koji se vode u registru dece, učenika i odraslih, kao i u registru zaposlenih,

- svrhe obrade podataka, njihovog korišćenja, te ažuriranje i čuvanje podataka u evidencijama, i Jedinstvenog obrazovnog broja (JOB).

Upis u razvojnu grupu u predškolskoj ustanovi i u školu za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju

U delu Zakona kojim se propisuju uslovi upisa, trajanje i ostvarivanje obrazovanja i vaspitanja, izvršeno je preciziranje u odredbi člana 20. Zakona, tako da je preciziran uzrast deteta koje može biti upisano u razvojnu grupu u predškolskoj ustanovi, odnosno u školu za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju. Dopunom navedene odredbe, precizirano je da se **dete uzrasta od tri godine do polaska u osnovnu školu**, odnosno učenik upisuje na osnovu mišljenja interresorne komisije za procenu potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške, uz saglasnost roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

Razvoj, obezbeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja

Odredbe Zakona kojima se uređuje razvoj, obezbeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, dopunjene su u delu koji se odnosi na zavode, a izmenjene su odredbe o odobravanju oglada i osnivanju resursnih centara.

Centar za obrazovnu tehnologiju

Dopunom u članu 43. i novim članom 46a propisano je osnivanje Centra za obrazovnu tehnologiju, kao nove organizacione jedinice Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Novim članom 46a propisano je da **Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja u okviru Centra za obrazovnu tehnologiju obavlja sledeće stručne poslove:**

- 1) učestvuje u planiranju razvoja kvalitetnog digitalnog obrazovanja i u planiranju integracije digitalne komponente u planska dokumenta na nacionalnom nivou, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije;
- 2) izrađuje i publikuje instrumente obrazovne politike, radne materijale, preporuke i priručnike za razvoj i sertifikaciju digitalnih veština i kompetencija;
- 3) razvija i ostvaruje programe obuka u oblasti digitalnog obrazovanja ili drugih obuka iz nadležnosti zavoda koje se ostvaruju korišćenjem interneta;
- 4) pruža stručnu podršku, razvija metodologiju i instrumente za izradu baza digitalnih obrazovnih sadržaja, otvorenih obrazovnih resursa i softverskih rešenja;
- 5) razvija i ostvaruje analize za procenu vaspitne i obrazovne dodate vrednosti obrazovne tehnologije kao pokazatelja kvaliteta rada ustanove ili ostvarenih učeničkih postignuća;

6) pruža stručnu pomoć i podršku prilikom praćenja digitalne komponente u okviru samovrednovanja, spoljašnjeg vrednovanja rada ustanova, sprovođenja nacionalnih ispita, sprovođenja nacionalnih ispitivanja, izrade obrazovnih standarda i standarda kvaliteta rada ustanova;

7) priprema izveštaje i publikacije iz oblasti digitalnog obrazovanja.

Ogledi

Ovlašćenje ministra u pogledu odlučivanja o ogledima precizirano je, te će prema izmenjenom stavu 4. člana 51. Zakona, ministar **odlučivati o odobravanju ogleda i propisivati program ogleda**, na osnovu stručne procene i preporuke nadležnog saveta, odnosno zavoda, odnosno odgovarajuće institucije kompetentne za predmet ogleda, ukoliko nisu podnosioci te inicijative. Iz člana 51. brisan je poslednji stav kojim je bilo predviđeno da ministar propisuje bliže uslove o sprovođenju, proceni i prevođenju ogleda u sistem, kao i druga pitanja od značaja za kvalitet ogleda.

Resursni centar

Član 54. Zakona zamenjen je u celosti, te su promenjeni pojam, poslovi koje obavlja resursni centar i način bližeg definisanja uslova za sticanje statusa resursnog centra, organizovanja rada i prestanka važenja statusa resursnog centra.

Uloga ustanove kojoj je dodeljen status resursnog centra je pružanje stručne podrške deci, učenicima i odraslima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, njihovim porodicama i drugim obrazovnim i vaspitnim ustanovama.

Resursni centar pruža i stručnu podršku prilikom izbora, primene i nabavke asistivne tehnologije u obrazovanju i vaspitanju i prati nove pravce razvoja podrške deci, učenicima i odraslima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Odluku o dodeli statusa resursnog centra ustanovi donosi ministar.

Bliže uslove za sticanje statusa resursnog centra, organizovanja rada i prestanka važenja statusa propisuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove lokalne samouprave, ministra nadležnog za poslove zdravlja i ministra nadležnog za poslove socijalne zaštite.

Praćenje i napredovanje učenika

U odredbama čl. 72 - 78. Zakona, kojima se uređuje praćenje i napredovanje učenika izvršene su terminološke izmene, precizirane odredbe o prelasku u naredni razred, ocenjivanju i zaključnim ocenama, popravnom i razrednom ispitu, i mogućnosti polaganja završnog ispita i stručne mature za kandidate iz programa za obrazovanje odraslih.

Ocenjivanje učenika

Izmenama i dopunama Zakona uvedene su u član 72. odrednice "obavezni predmet", "izborni program" i "aktivnost", umesto dosadašnjeg pojma "nastavni predmet". U skladu sa tim, st. 5, 6. i 7. člana 72. sada glase:

"Učenik se ocenjuje iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i iz vladanja.

Učenik se ocenjuje najmanje četiri puta u polugodištu, a ako je nedeljni fond časova obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti jedan čas najmanje dva puta u polugodištu.

Na osnovu praćenja i vrednovanja tokom nastavne godine zaključnu ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti utvrđuje odeljenjsko veće koje čine nastavnici koji predaju učeniku na predlog nastavnika, a ocenu iz vladanja na predlog odeljenjskog starešine."

Novom formulacijom stava 11. člana 72. precizirano je kada učenik prelazi u naredni razred:

Učenik koji je na kraju školske godine ocenjen i ima prelazne ocene iz svih obaveznih predmeta i iz izbornog programa drugi strani jezik i koji je ocenjen iz svih ostalih izbornih programa i aktivnosti prelazi u naredni razred.

Zaključne ocene i razredni ispit

Odredbe u pogledu ocenjivanja učenika prvog razreda osnovne škole su izmenjene i dopunjene na način da je ocenjivanje obaveznih predmeta, sa jedne, i izbornih programa i aktivnosti sa druge strane, propisano odvojenim odredbama.

U prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja zaključna ocena iz obaveznih predmeta, je opisna i utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta. Ova ocena iskazuje se kao napredovanje učenika u ostvarivanju ishoda, angažovanje i preporuka, a ne kao mišljenje o razvoju i napredovanju učenika kako je to bilo pre usvajanja izmena i dopuna Zakona.

U prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja zaključna ocena iz izbornih programa i aktivnosti je opisna i utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta.

Shodno novoj odredbi unetoj u član 73. Zakona, zaključne ocene u prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja iz obaveznih predmeta i iz izbornih programa i aktivnosti **unose se u đaćku knjžicu i učenik prelazi u naredni razred.**

U odredbe člana 73. unete su i izmene koje se odnose na **učenike osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja**, te prema izmenjenim odredbama:

- učenik drugog i trećeg razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća, **izuzev učenika drugog i trećeg razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja** (stav 8)

- učenik od četvrtog do sedmog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja i **učenik od drugog do završnog razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja**, kao i učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja polaže popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku, a učenik završnog razreda u junskom i avgustovskom roku (stav 10)

- učenik od četvrtog do sedmog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja i **učenik od drugog do završnog razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja**, kao i učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja ponavlja razred ako na kraju drugog

polugodišta ima zaključene više od dve nedovoljne brojčane ocene ili ne položi popravni ispit, osim ocene iz vladanja (stav 13).

Prvi put je u Zakon uneta odredba o razrednom ispitu, i to kao novi stav člana 73. Zakona, koji glasi:

Razredni ispit polaže učenik koji nije ocenjen iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti, ukoliko nije pohađao nastavu više od trećine ukupnog godišnjeg broja časova tog obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i ukoliko se ocenjivanjem utvrdi da nije dostigao obrazovne standarde na osnovnom nivou.

Opšti uspeh učenika

Iz člana 75. Zakona, kojim se uređuje način utvrđivanja opšteg uspeha učenika, brisane su odredbe st. 3. i 4, iz razloga što je način utvrđivanja opšteg uspeha učenika osnovne škole sada uređen posebnim zakonom, odnosno **Zakonom o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Sl. glasnik RS", br. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - dr. zakon i 10/2019)** gde je u inoviranom članu 62. stav 1. predviđeno da se opšti uspeh učenika od drugog do osmog razreda utvrđuje na kraju prvog i drugog polugodišta na osnovu aritmetičke sredine zaključnih prelaznih brojčanih ocena iz obaveznih predmeta i iz izbornog programa drugi strani jezik, kao i ocene iz vladanja počev od šestog razreda.

U ostalim odredbama člana 75. Zakona, izvršeno je preciziranje u pogledu predmeta iz kojih se zaključne ocene uzimaju kao osnov za utvrđivanje opšteg uspeha.

Opšti uspeh učenika osnovnog obrazovanja i vaspitanja utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta na osnovu aritmetičke sredine zaključnih prelaznih brojčanih ocena **iz obaveznih predmeta i iz izbornog programa drugi strani jezik, kao i ocene iz vladanja, počev od šestog razreda.**

Opšti uspeh učenika srednjeg obrazovanja i vaspitanja utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta na osnovu aritmetičke sredine prelaznih zaključnih brojčanih ocena **iz obaveznih predmeta, izbornih programa, izuzev verske nastave i građanskog vaspitanja i ocene iz vladanja.**

Završni ispiti u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju

Dopunom u članu 78. Zakona, data je mogućnost kandidatu koji je nakon završenog programa obuke stekao javnu ispravu o ostvarenom standardu kvalifikacije u celini i javnu ispravu o ostvarenom standardu ključnih kompetencija za opšteobrazovni deo srednjeg stručnog obrazovanja odraslih ima pravo izlaska na završni ispit, odnosno pravo na polaganje stručne mature.

Prava deteta i učenika, obaveze i odgovornosti učenika

U delu zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti deteta i učenika, Izmenama i dopunama, član kojim je propisan prigovor na ocenjivanje, ocenu i ispit u celini je zamenjen novim, uprkos tome što su suštinske izmene manjeg obima. U odredbama o vaspitno-disciplinskom postupku precizirani su rokovi za pokretanje tog postupka u zavisnosti od razloga za pokretanje postupka.

Prigovor na ocenjivanje, ocenu i ispit

Članom 82. Zakona propisani su način podnošenja prigovora na ocenu, zaključnu ocenu i ispit, i postupanje direktora po tom prigovoru, odnosno nastavnika i drugih lica nakon odluke o prigovoru.

Novinu u ovom članu u odnosu na prethodno rešenje, predstavlja izmena termina, te je umesto dosadašnjeg pojma "predmet" na odgovarajućim mestima uneto da se prigovorom može osporavati ocena iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti. Rokovi za podnošenje prigovora nisu se menjali.

Precizirano je da direktor o prigovoru odlučuje rešenjem.

Ako oceni da je prigovor na ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti osnovan i da ocena nije javno saopštena, obrazložena, odnosno da ocenjivanje nije u skladu sa propisima, direktor poništava ocenu, pojačava pedagoško-instruktivni rad sa nastavnikom u ustanovi i rešenjem obrazuje komisiju za proveru znanja učenika, pregled i ponovno ocenjivanje pismenog ili drugog rada učenika. Komisija ima tri člana, od kojih su dva stručna za predmet, odnosno oblast predmeta.

Ukoliko se utvrdi da zaključna ocena nije izvedena u skladu sa propisima, direktor poništava i vraća ocenu odeljenjskom veću na razmatranje i zaključivanje.

Novinu u ovom članu predstavlja odredba kojom je precizirano da direktor, ako i nakon ponovnog razmatranja i zaključivanja od strane odeljenjskog veća, utvrdi da zaključna ocena iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti nije izvedena u skladu sa propisima ili je prigovor iz drugih razloga osnovan, **rešenjem poništava zaključnu ocenu i upućuje učenika na polaganje ispita.**

Zadržana je odredba po kojoj se nastavnik čija ocena je poništena upućuje i na stručno usavršavanje za oblast ocenjivanja i komunikacijskih veština.

Mogućnost angažovanja stručnog lica iz druge škole, u slučaju da škola nema potreban broj stručnih lica proširena je, odnosno u ovoj odredbi više ne stoji odrednica "za odgovarajući predmet".

Vaspitno-disciplinski postupak

Odredbe o vođenju vaspitno-disciplinskog postupka protiv učenika, izmenjene su i dopunjene u pogledu rokova.

Za učinjenu težu povredu obaveze učenika direktor zaključkom pokreće vaspitno-disciplinski postupak najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja , a za učinjenu povredu zabrane iz čl. 110-112. Zakona zaključkom pokreće postupak odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana saznanja , o čemu odmah, a najkasnije narednog radnog dana obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.
--

Kao poseban stav izdvojena je odredba po kojoj **direktor vodi postupak i okončava ga rešenjem.**

Uslovi za početak rada i obavljanje delatnosti ustanove

Dopunom u članu 89. Zakona, pored pojma ustanove od posebnog interesa, sada je definisan i pojam ustanove od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju.

Ustanova od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, u smislu ovog zakona, jeste ustanova koja **ostvaruje izuzetne rezultate na međunarodnom nivou čime doprinosi unapređivanju i promovisanju sistema obrazovanja i vaspitanja Republike Srbije.**

Ustanove od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju jesu Matematička gimnazija u Beogradu i Gimnazija "Jovan Jovanović Zmaj" u Novom Sadu.

Ovlašćenje ministra da propiše bliže uslove za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti ustanove, predviđeno je novim stavom 2. unetim u član 92. Zakona.

Organi javne ustanove

Odredbe Zakona kojima se uređuju pitanja u vezi sa načinom izbora i rada organa u ustanovama, izvršeno je terminološko usklađivanje u odredbama o savetu roditelja i opštinskom savetu roditelja, kao i značajne novine u pogledu statusa direktora ustanove.

Savet roditelja i opštinski (lokalni) savet roditelja

U odredbama čl. 120. i 121. Zakona, termin "**opštinski**" na odgovarajućim mestima, u određenom padežu **zamenjuju se rečju: "lokalni"** u odgovarajućem padežu. Ovom izmenom dosadašnji naziv "opštinski savet roditelja" zamenjen je sa "lokalni savet roditelja".

U odredbi o osnivanju opštinskog (lokalnog) saveta roditelja, izvršena je dopuna tako da opštinski savet čine predstavnici saveta roditelja, svih ustanova sa područja opštine, **grada**, odnosno gradske opštine (u daljem tekstu: opština).

Status direktora ustanove

Promena statusa direktora ustanova predstavlja jednu od najvažnijih novina koju donose Izmene i dopune zakona.

Prema novoj odredbi člana 124. stav 1. Zakona, **organ upravljanja zaključuje sa direktorom ugovor o radu na određeno vreme.**

Novim odredbama predviđene su i posledice takvog ugovora, odnosno:

- ukoliko je za direktora imenovano lice iz reda zaposlenih u toj ustanovi, donosi se rešenje o njegovom premeštaju na radno mesto direktora koje po sili zakona zamenjuje odgovarajuće odredbe ugovora o radu;

- ukoliko je direktor imenovan iz reda zaposlenih kod drugog poslodavca, ostvaruje pravo na mirovanje radnog odnosa na osnovu rešenja o imenovanju.

Lice koje je imenovano za direktora ima pravo da se nakon prestanka dužnosti direktora nakon prvog, odnosno drugog mandata vrati na poslove koje je obavljalo pre imenovanja za direktora ustanove.

Rok za usklađivanje radno-pravnog statusa direktora je 25. mart 2019. godine.

Detaljnije o statusu direktora, odnosno načinu usklađivanja statusa sa Izmenama i dopunama Zakona pisali smo u odvojenom tekstu, odnosno stručnom komentaru "STATUS DIREKTORA USTANOVE OBRAZOVANJA I VASPITANJA I USLOVI ZA DIREKTORA PREDŠKOLSKE USTANOVE - PROMENE KOJE DONOSE NAJNOVIJE IZMENE I DOPUNE ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA: • Prethodno radno iskustvo za direktora predškolske ustanove odnosi se na rad u bilo kojoj ustanovi obrazovanja i vaspitanja. Direktor ustanove obrazovanja i vaspitanja je u radnom odnosu na određeno vreme. Rok za usklađivanje radno-pravnog statusa direktora je 25. mart 2019. godine •"

Zaposleni u ustanovi

Pored terminološkog usklađivanja sprovedenog u članu 138. Zakona, gde je u stavu 1. tački 9) umesto termina "opštinskih" unet termin "lokalnih", u ostalim odredbama kojima se uređuje položaj zaposlenih izmenjene su i dopunjene odredbe o radu nastavnika u inostranstvu, i otpremnini u slučaju prestanka radnog odnosa.

Rad nastavnika u inostranstvu

Izmenama i dopunama Zakona u član 157. unet je **izuzetak**, po kome obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu **može da izvodi i lice koje nije u radnom odnosu na neodređeno vreme u školi u Republici Srbiji, a koje ima prebivalište na teritoriji zemlje u kojoj se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu i koje ispunjava ostale uslove za lice koje ostvaruje obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu.**

Ovo lice angažuje se na osnovu konkursa ili na predlog nadležnog diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Prestanak radnog odnosa

Dopunom člana 167. propisano je da se visina otpremnine zaposlenom kome prestane radni odnos iz razloga utvrđenog članom 139. stav 1. tačka 2) ovog zakona, utvrđuje opštim aktom ustanove, s tim što ne može biti niža od zbira trećine plate zaposlenog za svaku navršenu godinu rada u radnom odnosu kod poslodavca kod koga ostvaruje pravo na otpremninu.

Evidencije u obrazovanju i vaspitanju

Značajan deo odredaba Izmena i dopuna Zakona odnosi se na evidencije u obrazovanju i vaspitanju, i to naročito na evidencije o deci, učenicima i odraslima koje vodi ustanova, jedinstveni informacioni sistem prosvete, jedinstveni obrazovni broj, podatke u registru dece, učenika i odraslih, registru zaposlenih, korišćenju, ažuriranju i čuvanju podataka.

Evidencije o deci, učenicima i odraslima koje vodi ustanova

Izmenama i dopunama u članu 174. Zakona, predviđeno je da **ustanova može svaku od evidencija iz st. 1-3. ovog člana da vodi elektronski u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete** (dalje: JISP).

Ove evidencije ustanova vodi na srpskom jeziku ćirilčkim pismom na propisanom obrascu ili elektronski.

Ukoliko ustanova vodi evidenciju u elektronskom obliku, Ministarstvo je obrađivač podataka i odgovorno je za čuvanje i zaštitu podataka.

Vrstu, naziv, sadržaj i izgled obrazaca evidencija i javnih isprava i način njihovog vođenja, popunjavanja i izdavanja, propisuje ministar, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Jedinstveni informacioni sistem prosvete

Odredbe o uspostavljanju JISP izmenjene su, te je predviđeno da **Ministarstvo uspostavlja JISP i njime upravlja uz tehničku podršku službe Vlade nadležne za projektovanje, usklađivanje, razvoj, funkcionisanje sistema elektronske uprave i druge poslove propisane zakonom.**

Navedena služba Vlade obavlja poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanja sigurnosti i bezbednosti podataka u državnom centru za čuvanje i upravljanje podataka, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost.

Ministarstvo u okviru JISP-a vodi registar:

- 1) ustanova;
- 2) dece, učenika i odraslih;
- 3) zaposlenih u ustanovama.

U registar se unose podaci iz evidencija iz člana 174. Zakona, a ustanove su dužne da u registar unose i ažuriraju podatke iz evidencija iz člana 174. ovog zakona, ukoliko evidencije ne vode u okviru JISP-a.

Jedinstveni obrazovni broj

U član 176. Zakona unete su izmene i dopune, u skladu sa kojima se podaci o ličnosti iz stava 4. ovog člana više ne prikupljaju isključivo u svrhu dodele JOB-a detetu, učeniku i odraslom, već i u druge svrhe propisane zakonom.

Novinu u ovim odredbama predstavlja norma po kojoj roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik i odrasli iz stava 6. ovog člana može da zahteva da mu se JOB i podaci za lični pristup registru dostave na adresu elektronske pošte.

Ministarstvo uspostavlja i vodi evidenciju u elektronskom obliku o svim zahtevima i dodeljenim JOB i privremenim JOB.

Svrha obrade, korišćenje, i čuvanje podataka

Svrha obrade podataka dopunjena je praćenjem i merenjem uticaja kvalifikacija na zapošljavanje, odnosno mogućnosti zapošljavanja prema stečenim kvalifikacijama.

Korisnik podataka iz registra iz člana 175. stav 3. Zakona je i agencija nadležna za kvalifikacije koja je osnovana i obavlja delatnost u skladu sa zakonom kojim je uređen nacionalni okvir kvalifikacija, uz obezbeđivanje zaštite podataka o ličnosti.

U pogledu čuvanja podataka iz evidencije iz člana 174. Zakona predviđeno je da se čuvaju na način i u rokovima propisanim posebnim zakonom.

Prelazne i završne odredbe

Izmenama i dopunama Zakona, odredba člana 205. stav 2. Zakona kojom je bila predviđena odložena primena odredaba člana 151. stav 3. Zakona, izmenjena je, te će se one primenjivati danom stupanja na snagu propisa kojim se utvrđuju koeficijenti na osnovu stečenog zvanja.

Organ upravljanja ustanove dužan je da radno-pravni status direktora, uskladi sa odredbama ovog zakona, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do 25.3.2019. godine.

Zaposleni koji nije stekao odgovarajuće obrazovanje za izvođenje nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada u školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, obavezan je da **u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, stekne odgovarajuće obrazovanje.**

Prelaznim odredbama Izmena i dopuna Zakona uređen je status medicinskih sestara koje su zasnovale radni odnos u ustanovi pre stupanja na snagu *Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju ("Sl. glasnik RS", br. 18/2010, 101/2017 i 113/2017 - dr. zakon)*, te će one, izuzetno od člana 144. stav 1. *Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017 i 27/2018 - dr. zakon)* moći da obavljaju vaspitno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi bez licence.

Podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona ministar će doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.